

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHÍVÁ FALBAN
bóva
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők
Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
bóva
az előfizetések és hirdetések
bermentesen küldendők.
Ké. iratok nem adhatók vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz nordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre 2 frt,
negyedévre 1 frt.
Hirdetmények díja,
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Megyei Közuthálózatunk gyorsabb kiépítése érdekében.

Megyei közuthálózatunk fejlesztése kedvező fordulat előtt áll. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr ó nagyméltósága engedve a törvényhatóság már oly sokszor ismételt méltányos kéréseinek, hajlandónak nyilatkozott arra, hogy az esetben, ha a törvényhatóság a megyei utalaphérré törlesztési kölcsönben fölveendő 200 ezer frt összeget bocsát rendelkezésére, a gyulafehérvár-abrubbányai törvényhatósági utat az államutak sorába átteszi. A miniszter úr ezen jóakaró elhatározása által, míg egyfelől egy eddig — a vármegye legnagyobb erőfeszítése mellett is — a világgal csak túrhetően összekötött nagy vidék fog részesülni egy műnt áldásaiban, másfelől a megyei közuthálózat fejlesztésének állandó akadályja lesz elhárítva.

Bizonyára közörré egyhangulag fogja megszavazni a törvényhatósági közgyűlés a miniszter úr által az abrubbányai út átvétele feltételül kívánt kölcsönt illetőleg az annak törlesztése és kamatozására szükséges évi 10 ezer frtot az utalaphérré; midőn eddig ezen oly nagy fontosságú útnak csak járható karban tartása az államsegélyeken kívül legalább 15—16000 frtba került, melynek a 10000 frton felüli része most fel fog szabadulni többi utainkra.

Méltán igényelhetik most már a vármegyének — utaitak illetőleg — eddig mostoha elbánásban részesült vidékei, hogy a törvényhatóság az ók közlekedési érdekeiket is elégítse ki. A szárazvám völgyének felső része, melyen a Nagy-Enyed—Kisküllő megyei út viszen keresztül, a Székás völgye: Tövis Vizakna és Nagyszobennel legrövidebben összekötő utvonala, a nagy-enyed—abrubbányai megrekedt, stratégiai tekintetben is fontos havasi ut mellékének lakossága jogosan kívánhatja, hogy elvégre, az eddig nagy részt más vidékek útjaira fordítani kellett közmunka és útdó szolgáltatásukkal szemben, reájuk is kerüljön a sor, végre valahára, mert a felsorolt kiépítetlen utvonalaik mind elsőrangú fontosságúak.

Az utak tovább építésének eddigi kicsinyes mód-

szerével is szakítanunk kell. Ha évenként pár ezer forintot adunk ki utak tovább építésére oly szakaszon, hol semmi hoznivaló nincsen, sikerre nem vezethet. Csak nagyobb utszakaszok munkába vétele mellett vehet igénybe a vállalkozó oly segédeszközöket, melyek a munkát reá nézve könnyebb és jutalmazóbbá teszik s így az ellátásra is jutányosabban vállalkozhatik. Különben is az évenként csak pár kilométerrel tovább épített utszakaszok rendszeres — míg az egész utvonala kiépül időközben — nagymérvű romlásnak vannak kitéve. Egész utszakaszok veendő azért munkába.

Ily nagyobb szakaszok egyszerre való újonnan építése csakis az utalaphérré fölveendő nagyobb kölcsönből lehetséges, mely módon az ut elkészítésének terhe hosszabb időre aránylagosan eloszthatik. A gyulafehérvár—abrubbányai ut fentartása és kezelésétől fenmaradó összeg kedvezően ajánlkozik e célra, sőt tekintve az eddig jó uttal nem birt vidékek gazdasági fejlődésének nagy érdekeit, bizton remélhető, hogy egész készséggel fognak az érdekelt községek külön is hozzájárulni az elősorolt fútvonala kiépítéséhez, mely hozzájárulás legcélszerűbben községi és vicinalis közmunka erejük, illetőleg azok válsága egy részének pl. felének az érdekelt utvonala kiépítésére a megyei utalapha szolgáltatásával lenne kivibető; a maradó erővel még mindig jelentékenyen javíthatnánk a kiépülő megyei közuthoz vezető vicinalis és községi utaitak, az eddigi ugyszólva semmi munkával szemben.

A nagyenyed—abrubbányai megyei közutnak egészben mielőbbi kiépítése azért is fölötté sűrű, mivel az eddig nagy költséggel kiépített rész a forgalom adó vidékkel összekötés nélkül állván, félő, hogy az idő viszontagságai által használat nélkül elromboltatik. Az érdekelt községeknek már évek óta felajánlott közmunka erejével a rendszeres építésnek a tavasz nehézségei miatt lassabb befejezhetőse is legalább oly állapotba kellene hozni, hogy az ökrös terüförgalom azon megindulhasson s megtenni mindent, hogy az Aranyos mentével mielőbb összekötést s ezáltal a mostoha kereskedelmi viszonyok közt levő Nagy-Enyed

városa a havas jelentékeny részének leggyorsabban megközelíthető beszerzési piacává változzék. Ez utvonalon különös gondot kellene fordítani a nagy költséggel épített uttöltések részeinek az eső általi elázhatástól megvédésére, azoknak befűvesítése, esetleg apróbb tövisbokkal való beültetése által.

A szárazvami utnak M.-Forrótól a dombói tetőig való sűrűs kiépítésével a vármegye Kisküllő megyével szemben is kötelezve levén, e rövidebb utszakasz minden késedelem nélkül ki volna építendő.

A tövis—vizaknai ut könnyebb kiépítésére a Kisküllő folyó Mihálczfalvánál áthidalása már elő is van irányozva, ennek mielőbbi kiépítése is nagy erővel lehetne Vizakna felől fogni a kiépítéshez.

Igen kérjük a vármegye illetékes közegeit és törvényhatósági bizottsága tagjait, miszerint megragadva a gyulafehérvár—abrubbányai ut államivá tételének kedvező alkalmát vegyék fontolóra a tel- említett fontos utvonalaik egyszerre egészökbene kiépítésének kérdését, mert az bizonyos, hogy a nagyban való építés a legjutányosabb s a gyors kivitelt — nagy vidék hálája kísérné.

Az E. K. E. alsófehérmegyei osztályának kirándulása.

Egy közmegeledésre és kitünően sikerült kirándulásról emlékezzünk meg arról, melyet az E. K. E. alsófehérmegyei osztálya múlt hó 30-án rendezett a regényes fekvésű „Csákyakó“-höz.

Lesznek, kik a kirándulás csattanós — nos hát vizenyős is — befejezéséről tudomással bírván, kétkedve rázzák fejüket a „közmegeledésre“ és „kitünően“ jelzők használatáért, de ezek kislelkűek s nem fogják fel, hogy a valódi turistának csak az igazi eleme, ha kitűzött célját fáradsággal, küzdelemmel éri el; a könnyen szereshető, mindennapi habérok után nem vágyik. Tessék csak mindazoknak, kik ezen sorokat olvassák, beállni az osztály tagjai közé, részt venni egy ilyen kirándulásban s bizony igazat fognak adni nekünk!

Nos, különben is mit tesz az, ha egy kedélyesen, kellemesen eltöltött kirándulási nap után, végbefejezésül, akkor midőn a sok hegymászástól, melegtől, na

TÁRCZA.

Derű és boru.

(Három dalaoska.)

I.

Mint a tenger, úgy háborog kebelem,
Háborgásban tartja azt a szerelem;
Háborogjon, most van, most az ideje,
Mig életem kék egére
Nem száll a gonád fellege.

Azért van tán a tavasz, hogy a virág
Illatozzék s lombba hajtsa ki az ág.
A szerelem se maradjon bimbóba,
Mig egünkét a ridog tél
Felhőkkel be nem vonja.

Háborogj hát szerelemtől kebelem,
Mig tavasz van, a mig virít életem;
Hisz szerelem nélkül olyan az élet,
Mint a virág, melyet a nap
Sugarival nem éltet.

II.

A természet néma, csendes,
A rezán bánat fátyla lebdes;
Sajgó szívem fátyon mondja:
„Szomorúfű hervadt lombja,
Hervadt lombja.“

Velem együtt könnyez az ég,
Mily jól esik ez a rézavét!

Hozzám hajlik a halomra,
„Szomorú fű hervadt lombja,
Hervadt lombja.“

Az ég alja majd kiderül,
Felhők fátyla tora repül:
Szívem örök bánat nyomja:
„Szomorú fű hervadt lombja,
Hervadt lombja.“

III.

Kertem alatt keskeny patak partjára
Reá hajlik a szomorú fű ága
Este-eggel ottan ülök egyedül,
Nem egyedül, mert szívemre
A búbanat nehezül.

Huldozál a szomorúfű levele,
Zugó habok messze tűnnek el vele!
Nézem-nézem a hánykodó levelet,
Melyet a hab úgy hány és vet,
Mint a bánat keblemet,

A tul parton, velem szemben, egy fára,
Este-eggel oda száll egy madárka
Oly keserves, olyan bús a nótája,
Mintha az én fátyó szívem
Volna az ó kótája.

Bánatárja midőn majdnem eltomet,
Csalogánydal megnyugtatta keblemet:
„Nem én vagyok csak egyedül ily árva,
Mást is csalt meg és hagyott el
Kit szeretett, babája.“

Hogyi Péter.

A szabadban.

— A való fantáziája. —

Rajongok a természetért s annak szinompában ragyogó gyermekeiért: az illatozó mezei virágokért.

Fel is keresem őket, ha hivatászerű kötelességem teljesítése után pár pernyi szabad időm van; de különösen a nagy szünidők alatt egyetlen délután sem mulasztom el, hogy fel ne keressem a mezőt, el ne menjek az erdő árnyas fái alá s ne gyönyörködjem a természet nagyszerűségében, az illatozó virányos térekben; hogy nagy lélegzetvétellel ne szívjam az úde, frissítő léget s megpihenve a haragos zöld lombkoszorús fák alatt, ne hallgassam a természet egyszerű dalosainak harmonikus zenéjét.

Ugy el tudok ilyenkor merengeni, hogy észre sem veszem, mikor a nap a távol hegyek között lehanyatlak s az alkony szürke köpenyöbe burkolja a látókört. Gondolatsim — „e sebes szárnyu sasok“ — megindulnak, bebarangolják a távot messze, messze felkeresik azokat; a kiket a sor szétválasztott tölem s sokszor elfáradnak mire odaérnek, a hol feltalálják azokat, a kiket keresnek. Így ültem egy forró júliusi nap délutánján egy szádós tölgy árnyába az erdő tisztán, kifáradva a mező virágainak szemlélésében, a melyeknek illata kábítólag hatott egész idegzetemre.

A tölgy egyik zöldelő lombján bus gerle turbékol, várva a párját; a mélabus hangok úgy egybeillettek kedélyhangulatommal, hogy szinte rosszul esett, mikor a bu-

meg egy kis jó bortól felhevült kirándulók amugy is szívesen gondoltak egy kis üdítő fürdőre, hirtelen minden költség nélkül, első kézből, a maga valódiságában megkapják azt, gyönyörködhetvén a mellett egy olyan felséges természeti látományban, melyet igazában csak a hegyek, erdők között kitört vihar, felhőszakadás képes nyújtani.

Valóban, ha ez lehetséges volna, azt hihetnők, hogy a minden irányban figyelmes és előzékeny rendezőség előre megrendelte, méltó turistikai befejezésül a kellemes kirándulásnak. Mert hát kérjük, ha a rendezőbizottság feje és lelke Szász József főszolgabíró egy éj alatt szakasztott, mint a tündér mesékben a járhatatlan helyett jó utat tudott elővárosolni Csáklya községtől a kő aljág, miért ne rendelkezhetne volna meg ezt a befejezést is, mert hát nagy úr ám egy főszolgabíró a maga járásában.

Különbön ez alkalommal hálás köszönetet kell szavaznunk Jupiter Pluviusnak, ki oly udvarias volt, hogy midőn reggel a hajnali órákban látta, miszerint az 50 főből álló (közöttük 18 nő) kiránduló társaság, dacára az ő csendes könyhullatásának, céljának elérésétől vissza nem riad, visszafojtotta könnyeit, derült, nyájas arcot erőltetett magára s volt ereje ezen nehéz szerepet esti 7 óráig játszani, mikor azután, hogy visszatartott könyei oly elementaris erővel törtek elő, arról ő szegény már nem tehet, hiszen a mai mithológiát már alig ismerő világban ő is csak ember.

Ezen nemes eljárásnak köszönheti, hogy senki sem szidta s az egész napi jó kedélyt mindenki megtartotta a végső pillanatig.

Ámde mi ez ideig mind csak a befejezésen elmélkedünk, pedig hát annak bekövetkeztét egy egész napi kocsikázás, lovaglás, ökörszekerezés, hegmászás, reggelizés, vadászbékezés előzte meg, melyről röviden beszámolni talán nem lesz érdektelen.

Az 50 jelentkező reggel fél 8 órakor Csáklya községben találkozott a kitünő villásreggelinél s egy órai időzés után az ég teljesen kiderülvén, megkezdte utját a kő felé, ki gyalog, ki lovon, ki ökörszekeren, gyönyörködve a folyton változó, természetalkotta, tehát legszebb panorámában. — Hogy a csoportokban előnyomuló karaván nem hagyta zavartalanul az erdők, hegyek csendjét, azt felesleges is mondanunk, itt egy nóta, ott egy vidám kacaj, egy-egy sikoly a meredekebb helyeken, sőt Isten bocsáss, mintha egy méltó ságteljes lassúsággal haladó ökörszekérből a „pagat ultimot” hangoztatta volna felénk a pajkos szellő.

Délután 2 óra volt, midőn a hegy megmászásából visszatérő társaság, közvetlenül a kő aljában, egy kiválóan szép ponton felállított óriási lombsátor alatt ebédhez ült, kitünő étvágygyal fogyasztva a Szász „Jóska” által összeállított s személyes felügyelete alatt elkészült vadászbéket, melyet Löwe Samu tövisi vendéglős szolgáltatott az előző vilás reggelivel együtt s melynek izletes voltát így dicsérni is szükségtelen.

És a tósztok! Mintha senki ki nem fáradott volna a nehéz hegmászásban, reggeli 5 órától tartó utban! Egymást érték Zeyk Dániel főispán, Csató János alispán, dr. Boér Jenő (elmés és mély értelmű verses tósztk), Zeyk Gábor, Szilágyi Gyula tanár, Szász József (zsidó jargon) vették ki az oroszánrészt értelem és szellemesség tekintetében.

Ebéd után a nők és a férfiak egyrésze — más része t. i. poharazás közben folytatta az eszmecserét,

kisebb sétákat tett s szemlélte a havasolja nép táncát, mely a közeli Havasgyógy községtől, amugy is vasárnap lévén, kisereglett, ezzel is emelvén a tarka, vonzó képet.

Még mindig egész szép időben, délután 5 órakor kezdette meg a társaság visszavonuló utját s esti 7 óra tájig semmi sem zavarta, akkor azonban hirtelen beállott a bevezetésben megénekelt zivatar, mely tagadhatatlanul bőrig áztatta az egész társaságot személyválogatás nélkül s megnehezítette a lemenetelt annyira, hogy az utolsó ökörszekér csak 9 órakor ért Csáklya községbe, de a jó kedvet és kedélyességet megzavarni nem tudta, minnek elég bizonyossága volt a vidám kacaj és évelődés a községi bíró házában, hol a társaság egy óráig száritkozott, hol is alkalmuk nyílt egy pár szép kiránduló menyecskét a festői oláh népviseletben szemlélhetni, míg átázott felső ruháik melegek.

Tíz órakor kocsira szállt a társaság s a mielőbbi viszontlátást hangoztatva szétoszlott.

Hogy azok, kik a kirándulásban részt nem vehettek, tudhassák kire irigykedjenek ezen kellemes napért, ideigittjuk betűrendben (jó az a mai világban) a kirándulók névsorát. Nők: dr. Boér Jenőné, Boér Erzsike (Tövis), Bottka Istvánné, dr. Farnos Árpádné, Fogarasy Béláné, Fialovszky Józsa (Tövis), Mecser Józsefné, Kikó Ilka (Budapest), Schilling Rudolfné, Schilling Amália, Schilling Lenke, Schilling Irén, Schilling Janka (Felgyógy), Tattias Margit, dr. Winkler Albertné, Zeyk Ella, Zeyk Janka (Diód), Zsombori Sándorné. Férfiak: Albert Iván, dr. Boér Jenő, ifj. Boér Jenő (Tövis), Bisztritsányi Lajos, Bottka István, Csató János alispán, Draveczky Gusztáv, dr. Farnos Árpád, Fogarasy Béla, Gáspár János, Horváth Miklós, Jancsó Ödön, Kruspér Béla, Koisch Aladár (Budapest), Koncz Albert, ifj. Mecser József, Mikó Dezső (Budapest), dr. Mátyás Mihály, Pallos Gyula, Sombori Sándor, Szász József, Szász Béla (Budapest), Szilágyi Gyula, Schilling Lajos, Schilling Raul (Felgyógy), ifj. Tóth Miklós, dr. Varró László, dr. Winkler Albert, Zeyk Dániel főispán, Zeyk Gábor, Zeyk Kálmán.

Ezen névsorból látható, hogy a kiránduláson jelen volt a vármegye általános tisztelt és közkedvelt főispánja is, ki nyájas, megnyerő modorával mindvégig lekötölte a társaságot, s részt vett a kirándulás minden mozzanatában a hegmászástól egészen a megázásig.

Most pedig tessék leszavaztatni a névsorban felsoroltakat arra nézve, hogy minden kalamitások dacára vesznek-e még részt ilyen kirándulásban, s mi az igenlő többségre nézve biztosak vagyunk.

Az osztály legközelebbi, nagyobb szabású kirándulásának célpontja Abrudbánya, hol szíves meghívás folytán augusztus hó utolsó, vagy szeptember első napjaiban az évi közgyűlés tartatik, mellék kirándulásokkal Verespatakra és a Detonátára s megvagyunk győződve, hogy míg olyan elnök vezet az ilyen kirándulásokot, mint Csató János alispán, azok sikere mindig biztos.

Az alsófehérmegyei Kárpát egylet csáklyakövi kirándulásán (1893. július 30-án) dr. Boér Jenő felhőszöntője.

Aetheri légkörben
Aetheri nők között
Hogy ha nem sikerül
A mit agyam főzött,

suló madár párja megérkezett s a bus hangokat, az az örömet kifejező nevetés váltotta fel, melyet a természet madarai közül egyik sem tud úgy jelezni, mint a gerlice.

A boldog pár, a dobogó kis szívek boldogságát jelentő csókot váltott, együtt nevettek egy pár pereig, aztán együtt etették meg a kis fészkek pelyhedző magzatait; ugy elnéztem őket s szinte irigyeltem a boldogságot tőlük, pedig ily boldogok vagyunk mi is otthon kis családi körünkben, mint ez a gerlepár. Boldogok s mégis oly nehéz kő nyomja az én szívemet, oly súlyosan nehezedik valami kimondhatatlan lelkemre, hogy szeretnék tőle minden áron menekülni, de nem tudok.

A gerlemama felváltotta a gerlepapát s most ő röpült el, hogy a papa felügyelete alatt visszamaradt picikék számára az elfogyott mag helyett új készletet szerezzen be.

A him — erősebb természeti lévén, — nem bugott bánatos hangon eltávozott párja után; esendesen elalatta magzatait, aztán széttekintett, láttam, unatkozik, s keres valakit, a kivel társaloghasson.

Egyszerre észrevettem engem a fa tövében, s megszólított: — mit merengsz egyedül s mért szegzed tekintetedet oly merően az előttem elvonuló semmiségbe?

— Gondolkozom, volt rövid feleletem, azt hívnék, hogy a gerle megérti, hogy nincs kedvem társalgásba merülni vele.

Tévedtem. Az erdő szende gyermeke nem vett tudomást elutasító rövid válaszomról, hanem tovább beszélt. — Tudom, hogy gondolkodol, hanem tovább beszélt, mint mindjárt meggyőzte króla, azt is tudom, hogy miről

gondolkozol; pedig kár gondolkoznod, mert a gondolat nem elég ott, a hol tenni kell, s egy ember nem tehet ott semmit, a hol 25 ezer ember válvetett munkája vezethet csak eredményre; tudom jól, hogy a falu tanítója vagy, ismerlek rég, hisz sokszor pihensz itt fészktünknek védelmet nyújtó tölgyfánk tövében, s mindannyiszor azon gondolkodol, miért kell annyit tőrnie a népnevelés szent ügyéért buzgólkodó apostoloknak, — a tanítóknak, mért kicsinyli az emberi társadalom a nemzet jövő támaszait nevelő 25 ezer tanítót, s miért talál mindenfelé süket fülekre a tanítóság jogos panasza s méltányos követelése?

A füleimbe hanzott szavak megrázkódtatták egész valómat; az igénytelen tollazatu, de mélyen érző madár nemesak eltalálta, hanem szavakba önté gondolataimat s önkéntelen intétem hozzá e kérdést: — honnét tudod, hogy gondolataim tárgya az, mit elmondottál?

— Lelkedbe látok, — volt kérdésemre a felelet, s a nélkül, hogy szünetet tartott volna a gerle, tovább folytatta: — Otthon boldog családi körben élsz, szerető nő szeretett gyermekek vesznek körül s lelkedet mégis súly nyomja, szíved mégis fáj, mert önmagad és kartársaid nem találtok méltánylást a társadalomban.

Igaza volt szószerént; csak most tudtam magam is, mi fáj szívemnek, mi nyomja lelkemet, csak most, midőn azt kifejezve tártá föl előttem a gerle, most tudom, hogy a tanítóság ügye az, mi boldogságomra oly zavarólag hat. S mély sóhaj kelt ki keblemből.

(Vége köv.)

Átlátják mindnyájan
S elnézik hibámat:
Nem csak az én szívem
Dobbant ma nehányat.
Mint annyi Istennő
Fenn az Olymp hegyén,
Számolni sem lehet
Két kéz ujjahegyén,
Mert megakad eszünk
Barna vagy kék szemem
S elmélázva azt se tudjuk,
Hogy már hányra megyen.
Azért összegezzük:
Eljének mindnyájan,
Kívált a kik megjelentek
Itt e sziklás tájon.
Ó náluk van a szelidség,
Ó náluk a jószág,
Nálunk meg a hála
S örökös adósság.
De a mig ők lesznek
S tőlük kérünk kölcsön:
Mindig lesz hangulat
S legyen is a földön.
E kirándulás is
Hangulat szülötte
És örül a lelkeim
Szertelen fölöttem.
Ébredésit jelzi
Társas életünknek,
Mely már látszott csak nem
Teljesen letűntnek
Szétdarabolt mindent,
Élet, érdek, osztály
Percent szerint lelkesült
És alakult az uszály.
Hidegséggel nézett
Mindegyik a másra
S érzékenyen keszen voltak
Az egymástrovására.
Itt vagyunk most együtt,
Rangkülönbség nélkül
S legelőli új főispánunk
Szeretett vezérül.
Legyen is ezérel
Társas életünknek,
Használ ezzel a megvények,
Használ a nemzetnek.
Mert csak összetartás
Biztosítja létünk,
Mig széthuzva, közös anyánk,
Hazánk ellen vétünk.
Itt fenn a magasban
Tegyük hát fogadást,
Hogy jövőre igyekszünk mind
Megérteni egymást.
Igy feleled, mi hanyatlík
Magyar társadalmunk,
S ez lesz ellentünkkel szembe
Legnagyobb hatalmunk.
Éljen a magyar társadalmi öszhang!
Éljen a Kárpát egylet!

Nyári vándorlás.

— Kassa. — Stooz fürdő. —
(Folytatás.)

Kassán, a hol már e század elején jelentékeny irodalmi kör és színpártoló közönség volt, „Felső magyarországi museum” név alatt lelkes hazafiak érdekes és gazdag gyűjteményt hoztak össze. A főút egyik régi házának emeletén van elhelyezve a gypsy szobor mintákból, képekből, védő és támadó fegyverekből, archeologiai, kő-, bronz-, vas leletekből, őskori állatok maradványai-ból, ásványokból álló muzeum; régi céhládák, okmányok, könyvek, disztárgyak s egy mitraile-use — golyószóró — is láthatók, sajnos azonban, hogy bár több szobát foglal el a gyűjtemény, az oly zsufolt, hogy rendszeres áttekintésre alkalmas módon felállítani nem lehet s így katalogusról sincs szó. Egy alkalmas helyiség szerzéséről most gondoskodnak s hiszem is, hogy midőn egy oly kiváló régész és műbarát ül a kassai püspöki székbén, mint Rubics Zsigmond, befolyását ez igen érdekes intézmény javára is hathatósan gyakorolni fogja. A sok csinos épület között csak a színház az, mely — külsőleg — nem tesz kedvező benyomást, mondhatni primitív kinézésével.

Megköszönve az öreg muzeumi örök fáradozásait s egy pillantást vetve az apácák két emeletes, mindenütt sűrűn berostélyozott ablaku leánynevelő intézetére, betértünk a közelben levő Schiffbeck-féle vendéglő igen csinos nyári étkező helyiségébe, hol egy csomó katonatisztn kívül nagyszámu intelligens közönség ebédelt. Ebédután felültünk a „Lajos forrás”-hoz szállító omnibuszra, de a mig kiértünk a városból, végig kellett élveznünk a szűk omnibuszra aspiráló, de onnan lemaradók bosszuságát, mi azonban már jó eleve helyet foglalt ismerőseik vidámságát annyira fokozta, hogy az egész uton majd oda voltak nevetünkben. Az uttól jobbra a katona nevelőintézet díszes nagy épületét és parkfái, balra pedig a gazdasági intézetet, néhány csinos kertet és villát

elhagyva, k
egy parksz
fürdőintézet
alatti kis ép
tős kénes hi
mely mellett
tálva magu
visszatértün
ség, köztük
azonkívül m
tos csoportja
szer csak k
kabátu csino
felismerjük
fiut, ki a ko
mával jött e
rék jó fiu, l
Budapesten
állott katona
végzi Kassa
télre Bécsbe
azután Schal
beszélve a m
Reggel
oderbergi vo
deken vezet
ség mellett
érünk Margi
s egy vicinál
volt utasokk
álva gyöny
szép kis kas
talmas gatak
alá a gyors
zatos vidéke
épített vonal
raczky Istvá
ban utaztunk
molnokra, az
kor érkezünk
kanyargó, a
gyönyörű fer
hol rokonain
Stooz
terjedő, dél
erdőben fels
épület szolgál
nyelmes, kell
ellátott szoba
fürdő várja
szobát nyitotta
tes épület, ve
hol Stooz k
házain túl m
lánc vonul e
vadász szeny
szép magas
rohanó cövek
alakjában tűn
kal és fenyőc
péből. Az erd
tott utak vez
több kedves
A ki gy
jőjön ide. I
még idő sinc
sel, sétákkal,
vendég jóitue
némeleynek
Rendesen fél
óraig az ebéd
Minden
amint sok ese
télen San-Ren
nyát. Meglehe
sok kifogást l
egy szakképz
gyakorlat tan
posabb és ig
betegeivel.
Nem lesz
vizgyógymód
jokban legtöbb
mely abból ál
arra egy hide
a patiens, ha
vizes kendőve
lepedőn s előb
hető legszoros
plaidet raknak
nak, melyet 10
beteg ugy fek
1—1 és fél óra
pára száll fel,
félfürdőt kap,

elhagyva, krumpli és gabona földek között menve, egy parkzerű helyen állottunk meg. Egyszerű fűrdőintézet, vendéglő, egy nyári lak s egy zár alatti kis épületben levő szivattyus kut, meglehetősen kényes hideg vízzel, képezik a kirándulás helyét, mely mellett a Hernád hajjai rohannak el. Kisértelva magunkat, miután a vizet is megkóstoltuk, visszatértünk a városba, hol már a sétáló közönség, köztük feltűnő sok piros öltözötű hölgy, s azonkívül minden rendű és rangú tiszték változatos csoportja nagyon élénk képet tette a főutcát. Egyszer csak kiválik a tiszték közül egy molnárkék kabátú csinos főhadnagy s mi is első pillanatra felismerjük dr. Antal Andrást, azt a derék székely fiút, ki a kolozsvári atléták gyalogversenye alkalmával jött először Enyedre s azután is, mint derék jó fiú, bicyclin meglátogatott. Miután pedig Budapesten elvégezte az orvosi tanfolyamot, beállott katoná orvosnak s most egy tüzérezrednél végzi Kassa közelében kötelességét, remélve, hogy tényleg Bécsbe fogják áthelyezni. Együtt vacsoráltunk azután Sehalkház híres éttermében, élénken megbeszélve a múltat és jövőt.

Reggel 6 óra 25 perckor indul a Kassauerbergi vonal személyvonata. Nagyon szép vidéken vezet keresztül a szűk helyen meredek mélység mellett épített vasútvonal s 7 óra 55 perckor érünk Margitfalvára. Ott elbucszunk a fővonalról s egy vicinális vonatra ülünk, mely annyira tömve volt utasokkal, hogy ülőhelyet sem kaptam s így állva gyönyörködtem Gölniczbányáig. Erdőség, szép kis kaszálók, krumpliföldek, vashámorok, hatalmas gátak, melyeken harsogó zuhatagban omlik alá a gyors hegyi patak, ezek képezték a változatos vidéket, melyen egy más — iparvasutnak épített vonalon, a vidéket alaposan ismerő Podhraczy István szepesi kanonok kedves társaságában utaztunk, ki nyaralni jött szülőföldjére Szomolnokra, az utolsó állomásra, hová d. e. 11 órakor érkezünk meg. Itt kocsira ülve, pompásan kanyargó, aszfalthoz hasonló sima hegyi uton, gyönyörű fenyvesek között értünk Stoosz fűrdőbe, hol rokonaink élénk örömmel fogadtak.

Stoosz fűrdő egy félkörben elég szélesen kiterjedő, délre néző magas hegyoldalon, sűrű erdőben fekszik. Három nagyobb s egy kisebb épület szolgál a vendégek befogadására. Elég kényelmes, kellően bebutorozott, villanyos csővel ellátott szobák, minden házban külön férfi és nő fűrdő várja a vendégeket. A „Hungária”, melyben szobát nyitottak, egy nagy favázas, csinos, emeletes épület, verandákkal és szép kilátással a völgyre, hol Stoosz község házai is látszanak. A község házain túl még két, erdővel dusan fedett hegylány vonul el, mely kielégítheti a botanikus és a vadász szenvedélyét is. A ház előtt, mely egy szép magas hegy lejtőjén épült, a magasból lerohánzó cöveken vezetett forrásvíz magas szökőkút alakjában tünik fel egy friss zöld gyepel, rózsákkal és fenyőcskével körülvett vízmedence közepéből. Az erdőbe mindenféle igen jó karban tartott utak vezetnek s minden uton egy, két, néhol több kedves kis forrás friss vize gyöngyözik.

A ki gyógyulni, vagy üdülni akar, az csak jöjjön ide. Itt nincs hely zajos mulatságra, sőt még idő sincs. A nap úgy be van osztva fűrdővel, sétákkal, hogy este 9 órakor már a legfőbb vendég jóízűen alszik. A vizgyógyászat elég korán, némelyeknek már reggel 6 óra előtt kezdődik. Rendszeresen fél 8—8 óráig van a reggelizés, 12—1 óráig az ebéd, 7—8 órakor a vacsora.

Minden beteg köteles az orvoshoz menni és, amint sok esetből kitetszik, dr. Czirfusz Géza, ki télen San-Remóban orvos, jól is érti a tudományát. Meglehet, hogy pater Kneip szempontjából sok kifogást lehetne tenni, de úgy vélem, hogy egy szakképzett orvos, a ki az elméletet a dus gyakorlat tanulságaival egyesíti, mégis csak alaposabb és így sikeresebb gyógyászatot használtat betegeivel.

Nem lesz talán unalmas, ha felsorolok néhány vizgyógyászat szerinti eljárást. Így pl. csúszos bajokban legtöbb esetben a bepakkolást használják, mely abból áll, hogy egy nagy erős pokrócot s arra egy hidegvizes lepedőt terítenek az ágyra. A pácienst, ha szükség, lábán megkarján külön vizes kendővel becsavarva, végigfektetik a hűs lepedőn s előbb abba, azután a pokrócba, a lehető legszorosabban bepakkolják, arra még paplant, plaidet raknak, fejére egy vizes vászonsapkát huznak, melyet 10—15 percenként felváltanak, s a beteg úgy fekszik szépen hanyatt, mozdulatlanul, 1—1 és fél óráig, úgy megizzadva, hogy meleg pára száll fel, midőn kibontják. Ilyenkor vagy félfűrdőt kap, vagy tízenyolctól husz fokos

vízbe mártott lepedőbe állítják s erősen ledörgölik egész testét, azután száraz lepedővel frissen letörlik. Nem oly kellemetlen ez a gyógyászat, mint gondolják. A pácienst, mint egy mumia fekszik s jóízűen horkol a meleg pokrócba, a friss vizes lepedő pedig a dörgölés folytán szintén gyorsan átmelegszik.

Az idegesek, elgyöngültek félfűrdőt kapnak egyszer, kétszer napjában, ugyszintén a bepakkolást is. 18—21° meleg vizet töltenek egy kádba, a pácienst bele ül, s akkor 3—4 kártya vizet a nyakára, hátára, — ugyanannyit mellére, gyomrára öntenek. Gyorsan ledörgölik egész testét, ismét leöntik, újra ledörgölik. Rendszeresen háromszor ismétlődik ez az igen kellemes, frissítő eljárás. Tíz perc alatt vége a mulatságnak, gyorsan kell öltözni s akkor ki a pompás, meleg levegőre!

Viator.

(Folyt. köv.)

Vegyes hírek.

— **Tiszt Elek László** tan. kép. h. t. és orsz. fejtisztviselő h. lelkész, az igazságügyi miniszter ur öngyógyászatára, a n. enyedi fűrdőhöz, rendszeresen látogat, s a hó 1-én kinevezte. A törekvő s munkakörét mindig pontos lelkiismeretességgel betöltő aa-n és működésén legyen továbbra is az Isten áldása. Örömmel gratulálunk!

— **Az E. K. E.** alsófehérmegyei osztályának mult hó 30-án rendezett szép sikerült kirándulásáról lapunk máshol részletes tudósítást közlünk.

— **Nyári mulatságok.** 1. A n. enyedi iparos ifjak f. hó 6-án nyári mulatságot rendeznek. 2. A felvinczi „Teképalya Részvénytársaság” Felvinczen a „Liget”, helyiségében f. évi aug. 6-án (vasárnap) újonnan épült pályája megnyitása alkalmával, a saját javára tekeversenyvel s népművelési előadásokkal Tancvigalmat rendez. Belépő díj: Személyenként 20 kr., gyermekeknek 10 kr. A kik táncolni fognak 20 krajárral többet fizetnek. Kezdeté d. u. 3 órakor.

— **A pálinka áldozatai.** Bizony gyakran megessik, hogy a gyermekek tüzzel játszanak s utóégre is szerencsétlenség lesz belőle, de az is hányszor megtörténik, hogy egy-egy falusi koreszmában összeverődött atyafiak pálinkázás közben összekapnak s lekéselés vagy éppen halál lesz belőle. Így történt ez közelebről is a mint Veresmartról írja levelezőnk. Az ottani koreszmában összegyűlt népségek valami jelentéktelen dolog felett hajba kaptak s mikor láttak hogy ökleikkel nem oszthatják el az igazságot, botokat szedtek elő érveik támogatására, míg nem az eredmény az lett, hogy többen vérükbe köpülve s ketten halva maradtak — a csatatéren. A halottakat felboncolták s a tetteseket e hó 2-án reggel szállíták Tordára.

— **Azerdéli ev. ref. egyh. kerület évi rendes közgyűlése** szeptember 13-án fogja megtartani Kolozsvárt. A közgyűlés főbb tárgyai lesznek: 1. az ifjú papok felszentelése. 2. A megválasztott egyh. ker. k. gyűlési tagok igazolása. 3. Ft. Püspök aa. évi jelentése. 4. Az igaz. tanács közigazgatási és kölcsonügyi osztályának évi jelentése. 5. Egyh. kerül. közpénztár zárszámadása és költség előirányozása. 6. Ig. tanács előterjesztés az egyh. kerületi közpénztárban kezelt tőkék mikénti kezelése s ennek eredményéről. 7. Igazgató tanács előterjesztés: a) a közalap tulajdonát képező Maetz fele bérház beépítéséről, b) a theol. fakultás tulajdonát képező külmagyarutcai Pihás-féle házban, a városnak azon szándékolt utcaépítés folytán bérházát átváltoztatása ezen telek Maetz felőli részének a közalapnak való átadása tárgyában, c) a külmagyarutcai „Három lilium” nevű teleknek a kolozsvári ev. ref. egyháztól a theologiai fakultás részére való megvásárlása s a theol. akad. elhelyezése céljából való beépítése tárgyában, d) az 1889. évi k. k. gyűlés 62 és 64 sz. a. hozott határozata alapján jelentés a theol. fak. tárgyában s ezzel kapcsolatban további intézkedések megtétele. 8. Igazgató tanács előterjesztés az ifjodai helyiség kibővítési tárgyában. 9—10. Gondnokok és tanárok választása.

— **Amerikai újságírói tudatlanság.** A dolog, melyről itt megemlékezünk legalább egy oldalról világos vet azon minden jó magyar embert felháborító valótlán hírlapi közleményekre, melyek egy idő óta rólunk amerikai lapokban napvilágot látnak, mégpedig nemcsak az ott kitudja ki pénzén megjelenő pánszláv szellemű tót lapokban, hanem olykor angol-amerikaiakban is. Csató János kir. tanácsos alispán felhíván e körülményre egy ottani előkelő s madártani buvárlattal foglalkozó német eredetű, de már amerikai földön született barátja figyelmét. Ettől legközelebbi leveléhez csatolva, egy kiollózott angol nyelvű közleményt kapott, melyet szíves volt rendelkezésünkre bocsátani. A rövid helyreigazító közlemény a „Washington Sentinel” (Washingtoni Ór) című napilapból van véve s magyarra fordítva következőleg hangzik: „Azon ifjancok, kik angol-amerikai lapjainkat írják gyakran követnek el nagy

baklövéseket (egregious blunders), midőn olyasmiről írnak, miről nyilvános iskoláink alsó osztályaiban nem hallottak — miután (ezen ifjak) nem mindenike végzi a magasabb osztályokat. Példaként felemlítjük a „New York Sun” (New Yorki Lap) következő közleményét: „Egy Brooklynben lakó magyar bevándorló felelőssé teszi Gannet Henrik tanárt a „Nemzeti Földrajzi Társulat” gyűlésén tett azon nyilatkozatáért, hogy a magyarokat azon „nem szívesen látott népfajok” közé kell sorozni, ki ide (Amerikába) jövetelükkel „nemzetünk nyugalma fenyegetik.” Tudósítónk azt mondja, hogy nevezett tanár úr (ugy látszik) nem tudja, hogy a szóban levő bevándorlók nem magyarok, hanem tótok. „Az igazi magyarok a legderékasabb európai néptörzsek közé tartoznak s ritkán jönnek az Egyesült Államokba, a mi elég kár.” A „Sentinel” ezt a következő megjegyzéssel kíséri: „Ez a valóság. A régi hunok s a mostani magyarok közt nincs semmi rokonság, ép így nincs rokonság az Austriából bevándorlók zömét képező tótok s Kossuth honfitársai közt.” E rövid közleményből két megnyugtató momentum olvasható ki, egyik, hogy amerikai magyar honfitársaink nem nézik közönyösen a reánk szort rágalmatokat, hanem azokat a nyilvánosság előtt megcáfolni igyekeznek, a másik az, hogy az amerikai lapok s híhetőség az olvasók közt is vannak nem kevés számmal olyanok, kik nem hisznek el vakon minden nyomtatásban megjelenő badarságot, hanem a pöffeszkedő tudatlanságot érdeme szerint rendre utasítják, vagy a közkegyelűek szolgálatját ki.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** A folyó 1893. évre kivetett utadó és hadmentességi díj kivetési listák 8 napi közszemlére kivannak téve, s azokat érdekeltek, a városi adóhivatalban, a hivatalos órák alatt betekinthetik. A netaláni sérelmes kivetés ellen a felelősséget a helyi m. kir. pénzügyigazgatóság adandók be, a hadmentességi díjat illetőleg; az utadó elleni felelősséget meg, meggyenk nagyságos alispánjához.

— **Tudásul s a t. gazdaközönség figyelmébe.** Folyó évi szeptember hó 4-én a nagyszabeni k. és cs. 12. hadtest felügyelősége, a nagyszabeni katonai élelmezési raktár részére 6800 metermáza rozsot, 15700 m. m. zabot; a brassói élelmezési raktár részére 5100 m. m. rozsot; és a kolozsvári főraktár részére 4200 m. m. rozsot fog. bevásárolni. Közelebbi feltételek a nevezett helyek élelmezési raktárhelyiségeiben naponta megtekintetők.

Csarnok.

A kolozsvári keresk. akademia tanulmányútja.

Irta: Löwe Dezső.

(Folytatás.)

Belgrádtól—Orsováig.

Almosan szálltunk a „Thegethoff”-ra, mely a D. G. H. T. egyik legnagyobb hajója. Most azonban szüknek bizonyult éjjeli szállásnak, a min úgy segítettünk, hogy a kinek ágy nem jutott, az — bajai Koller hajóskapitány szíves engedelmével — az étterem bársonyos padjain és széles asztalain nyújtózkodott végig.

Pünkösdi napját a Dunán töltöttük. Elsőállomásunk Pancsova volt, a második Szendrő (szerbül Smederevo a jobboldali szerb parton).

Ugyszólván átelében van Ösztov szigete; a mely nem más mint Jókai „Senki” szigete. Jobb oldalon van Ráma várromja, néhány percz mulva még kikötünk a másik parton Báziasnál.

Gradistye szerb állomás érintésével roppant víztömeg szélén ott állnak előttünk Galambóc (szerbül Golubác) és ennek megtámadására vele szembe épített László-vára omladéka. Közvetlen előtte a Duna medréből kiemelkedő Babakáj-szikla áll.

Itt van mindjárt a Kozla és valamivel odább a Dojke sziklapad. De alig vagyunk ezeken túl, az Izláz majd a nagy és kis Tachtália sziklapadon meggyünk át.

Hajónk Milanovác állomáson is sokat késett az élénk ki- és berakodás miatt. A balparton Tri-Kule (három torony) régi vár maradványai mellett, majd átmegyünk a Jucz-Zuhaton.

Egyszerre azonban, minden átmenet nélkül, elszűkül a tájkép, a Duna elhajni látszik a két oldalt meredő 500—700 m. magas sziklafalak közt, és benne vagyunk a Kazán-szorosban, mely az Al-Duna legvadregényesebb része.

A balparton kanyarog már Ó-Moldova óta a híres Széchenyi-ut. Itt 1885-ben vették a Széchenyi-táblát a sziklafalba. A Kazánszoros bejáratánál magasztos volt az a jelenet, midőn elhajózva az emlék előtt, harsányan énekeltük a Himnuszt és Szózatot.

A Kazánszoros Orgadena magyarparti falunál ér véget, melylyel szemben a szerb kormány által restaurált Traján-tábla mellett hajóznunk el,

Bücsüt mondvá a feledhetlen Kazánszorosnak, ismét kitágul a folyam; elhajózunk Ogradena szigetecske és Jeselmeza község mellett, végre szemünkbe tűnik Orsova:

Orsovától-Temesvárig.

Orsovai tartózkodásunkat a polg. iskolai tanárok készítettek elé szívélyesen, kik Klug igazgatójával már türelmetlenül vártak a kikötőben. Vačasorát és szállást az „Arany szarvas”-ban kaptunk, de a pihenésre nagyon kevés idő jutott, mert hajnali 3 órakor már talpon kellett lennünk, hogy a Vaskapu-szabályozási munkálatokat megtekinthessük.

Kijutva a kikötőből, balra látjuk a korona-kápolnát, jobbra Ada-Kalé kis szigetét. A vodnicza patak torkolatánál van hazánk határa és Verce-rosa az első romániai állomás. Itt a Duna délkeletnek fordul, eléri a híres Vaskaput. Legveszélyesebb ennek közepe a 250 m. szélességben végig húzódó Prigráda.

Hajónkkal a szerb parti Sip községnél álltunk meg. Megnézve alaposan a Duna legfélelmesebb részét, ismét hajóra ültünk és Ada-Kalé szigetéhez hajóztunk.

A sziget 1878 óta tényleg monarchiánké, de mohamedán lakói azért török alattvalók s Orsován ügyvivőjük is van. Adó-, vám- és hadmentesek. Szegény sok van, de koldus nincs. Van külön műdirjük (előljáróik), aztán iskolájuk, mecsetjük.

A sziget-egyedüli élénk utcája: a csársi, hol a bazárok, kávéházak vannak. Igyekezünk jó török dohányt venni, de mikor látták, hogy annyin jönnek, a rendes árakat felemelték, de azért mindenki vett magának 1-2 frtért Aztán megnéztük a mecsetet, melyet egy kis baksicsért a templom szolgál bármikor megmutat.

A délelőtti óráit Orsova korzóján töltöttünk, s délután korán kimenne a vasuti állomásra, megnéztük a korona-kápolnát. Innen a vonathoz mentünk, hogy tovább folytassuk utunkat.

Mi 3 óra 40 perckor érkezünk Herkules fürdő állomására. Az idény koraisága, de még a tavasz hűvössége miatt még kevés vendég volt e fürdőben, két szállodában voltunk elszálászva u. m. a „Stefánia” és „Ferencz József”-be.

Megérkezés után mindenki fürdeni sietett az-za a jeggyel a mit a fürdőigazgatóság adott. Séta után a nagy gyógyesarnoknak emeleti folyosó termébe gyűltünk össze vacsorára. A fürdő-felügyelő ur szíves felhívására felsiettünk a tánc-terembe táncolni a mit másnap is megtettünk.

Másnap a hegyeket és barlangokat néztük meg. A rabló barlangba nevünket szembe a bemenettel, piros betűkkel örökítettük meg.

Vacsoránkat Vándory Lajos levele tette emlékezetessé, melyben közli Sándor király táviratát, melyet elutazásunk reggelén a király nevében kaptott. A távirat így hangzik: „A király ó Felsége legmagasabb megbízásából van szerencsém a kolozsvári kereskedelmi akademia szívélyes üdvözléteért ó Felsége legmagasabb nevében legmelegebb köszönetemet kifejezni. Ó Felsége nevében: Miháj-

lovisc örnagy, szárnysegéd.” S harsány éljen hangzott el a népszerű ifju királyra, ki e távirat küldésével társaságunkat kiténtette.

Rövid alvás után május 24-én reggel 5 órakor már az állomáson voltunk, hogy utunkat tovább folytassuk Temesvár felé. Az ebédet Karánsebesben ettük.

A pályaudvarban ¼4 órakor, midőn megérkeztünk a temesvári középkereskedelmi iskola növendékei fogadtak élükön Wiessner Ferencz tulajdonossal és Bocz József igazgatóval, kinek üdvözlő beszédére Kiss Sándor igazgatónk felelt. Mi a „Rudolf trónörökös” szállóban voltunk elszálászva. Legelőször a sörgyár megtekintésére mentünk. A megtekintés után Petzelbauer a gyár igazgatója meghitt egy kis sörözésre.

Vacsorára szállodánk alsó udvari helyiségében volt terítve. Vacsora alatt többen mondtak sikerült felköszöntöket. Végül az akademia dalárdája énekelt. Innen egyenesen aludni mentünk, hogy kipihenjük a napi fáradsalmainkat.

Másnap reggelizés után a Hunyadi várkastélyt és az itt elhelyezett fegyver muzeumot néztük meg, továbbá ama kápolnát, melyben V. László megesküdt özv. Hunyadinának, hogy fiát nem bántja Cilley haláláért.

Innen a dohánygyárba mentünk, hogy annak berendezését és működését megnézhessük, mely tudvalevőleg legnagyobb hazánkban. Azután ebédelni mentünk és hamarosan kisieltünk a vonathoz, hogy tovább folytassuk utunkat Arad felé.

(Folyt. köv.)

Üzenetek a szerkesztőségéből.

Járó-kelő. Önnek csakugyan igaza van. Azok a bizonyos állatok, melyek „hihetőleg nem jöszántukból” választottak temetkezési helyül a piaeter legártabb részét, magukkal jöttek. A természet rendje szerint világra jönnek, élnek addig a mig reájok unt mészáros inasok ki nem segítik az árnyékvilágból — a piac közepére, hol aztán napok hosszan álmódosznak néhai egérvoltukról. Mi is ugy gondoljuk, hogy ez sem a köztisztaság sem az egészség előnyére nincs. Hogy a jó-izlésre milyen hatással lehet, szívesen kérjük a Rendőrkapitányaságtól megkérdeni, mert interpellatiójára egyenes feleletet csak ott adhatnak.

B. B. Annyi idő után csak most válaszolhatunk. A mit lehetett megtettünk. Hármas (utóbbi) küldeménye közül egynek jutott volt hely, a más kettő . . . Hogy is kezdődik az a vers? . . .

„Távol, távol a fűzek alján . . .
Mondunk önnek egy kadenciát reá:
— Pihen papirkosár alján! —

H. P. N.-Enyed. Borus-derűs dalai jönnek ám! Szegény Delényi Kálmán szerencsétlen historiájának lesz hely talán a jövő számban. Addig még látjuk ugy-e? . . .

K. . . gy. Azt kéri ön, hogy „verseit” közöljük s nekünk egy esomó haszontalan irkafirkát küld. Egyebekről a jövő számban.

Piaci árak

Nagyenyeden, 1893. év augusztus hó 3-án.

Egy hektoliter tisztabuza	—	5 frt 50 kr.
„ „ elegy „	—	5 „ „
„ „ rozsa —	—	4 „ 50 „
„ „ kukoriceza —	—	4 „ 25 „
„ „ zab —	—	3 „ 50 „

Marha hus kilója	—	—	44 kr.
Borju „	—	—	44 „
Sertés „	—	—	40 „
Egy köbméter fa	—	—	2 „ 75 „

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.
Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Hirdetések.

Egész selyem, mintázott Faulárdok

(mintegy 450 különböző fajban). méterenkint 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kockás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 230 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen HENNEBERG G. (es. kir. udv. szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

TŰZIFA.

Hámozott és hámozatlan cser és tölgyfa eladó:

A szentkirályutcai 72. számú telekről:

Öle 4 = köbméter	10 frt — kr.
¼ öl 2 = köbméter	5 frt — kr.
¼ öl 1 = köbméter	2 frt 50 kr.

Házhoz szállítva:

Öle = 4 köbméter	10 frt 80 kr.
¼ öl = 2 köbméter	5 frt 40 kr.
¼ öl = 1 köbméter	2 frt 75 kr.

Utalványok e fára válthatók:

PAPP JÁNOS gyógyszerész urnál

Nagy-Enyeden

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola előjáróságának 179—1893. számú határozata és az erd. ev. ref. Egyházkerület Igazgatótanácsának 1809—1893. számú jóváhagyása alapján a Bethlen-főiskola tulajdonát képező a muzsina-felenyed-nagyenyedi malomárok által táplált

négy 3-3 kövű

lisztelőmalom

és pedig:

1. A muzsina határon levő u. n. „Sztításmalom.”
2. A felenyedi határon levő u. n. „Martalatti,” vagy „Papimalom.”
3. Felenyed községében levő u. n. „Papirmalom” és
4. Nagy-Enyed város határán levő u. n. „Cseremalom” a malomárokkal, muzsina nagygáttal, a felenyedi vízátervezetővel, szóval az összes jogokkal, de kötelezettségekkel együtt is,

folyó évi augusztus hó 23-án d. e.

10 órakor

Nagy-Enyeden a főiskola jog és jószágigazgatósági irodájában megtartandó nyilvános árverésen örökáron el fog adatni.

Kikáltási ár 30.000 forint.

Az árverési feltételek a jószágigazgatósági irodában megtekinthetők. — Az árverés napjáig zártajánlatok is elfogadtnak, melyekhez azonban 10% bánatpénz is csatolandó.

Nagy-Enyeden, 1893. július hó 22-én.

A BETHLEN-FŐISKOLA

2-3

JOG- és JÓSZÁGIGAZGATÓSÁGA.

8-9

„ZACHERLIN”
a legkitűnőbb szer minden rovar ellen.

— Ára 15 kr. — 30 kr. —
A fecskenő ár 30 kr.

— Ára 50 kr. — 1 ft —
A fecskenő ár 30 kr.

A valódi nagyszerű hatású „Zacherlin” ismertető jele: I. a lepecsételt üveg. II. a rányomott „Zacherl” szó.

NAGYENYEDEN:	Winkler János	BALÁZSFALVÁN:	Sinberger Salamon	GY-FEHÉRVÁRTT:	Szentgyörgyi A.
„	Cirner J. József	„	Schieszl Károly	„	Jakabffy Albert
„	Bisztritsány Lajos	„	Salman J.	„	Nagy József
ABRUDBÁNYÁN:	Molnár Árpád uraknál.	GY-FEHÉRVÁRTT:	Fröhlich Gyula uraknál.	MÁROS-UJVÁRTT:	Virág Tamás uraknál.